

USTAWA
z dnia 24 sierpnia 2001 r.

o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Tworzy się Żandarmerię Wojskową jako wyodrębnioną i wyspecjalizowaną służbę wchodzącą w skład Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Ustawa określa:
 - 1) zakres działania i organizację Żandarmerii Wojskowej oraz uprawnienia i obowiązki żołnierzy Żandarmerii Wojskowej,
 - 2) rodzaje i zadania wojskowych organów porządkowych oraz uprawnienia i obowiązki żołnierzy tych organów.
3. Ilekroć w ustawie jest mowa o:
 - 1) żołnierzach Żandarmerii Wojskowej – rozumie się przez to żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową na stanowiskach służbowych w jednostkach organizacyjnych Żandarmerii Wojskowej,
 - 2) żołnierzach wojskowych organów porządkowych – rozumie się przez to żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową, wyznaczonych przez właściwy organ wojskowy do pełnienia służby określonej w art. 45,
 - 3) Siłach Zbrojnych – rozumie się przez to Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 2

Zakres działania i organizacja Żandarmerii Wojskowej

Art. 2.

Nazwa „Żandarmeria Wojskowa”, jej skrót „ŻW” przysługuje wyłącznie służbie, o której mowa w art. 1 w ust. 1.

Art. 3.

1. Żandarmeria Wojskowa wykonuje zadania należące do jej zakresu działania w Siłach Zbrojnych oraz w stosunku do osób określonych w ust. 2.
2. Żandarmeria Wojskowa jest właściwa wobec:
 - 1) żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową,
 - 2) żołnierzy nie będących w czynnej służbie wojskowej w czasie noszenia przez nich mundurów oraz odznak i oznak wojskowych,

Opracowano na podstawie: Dz. U. z 2001 r. Nr 123, poz. 1353, Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 89, poz. 804, z 2003 r. Nr 113, poz. 1070, Nr 139, poz. 1326, z 2004 r. Nr 116, poz. 1203, Nr 171, poz. 1800, Nr 273, poz. 2703, z 2006 r. Nr 104, poz. 711, z 2007 r. Nr 176, poz. 1242, z 2009 r. Nr 85, poz. 716, Nr 157, poz. 1241, Nr 190, poz. 1474, z 2010 r. Nr 113, poz. 745, Nr 182, poz. 1228.

- 3) pracowników zatrudnionych w jednostkach wojskowych:
 - a) w związku z ich zachowaniem się podczas pracy w tych jednostkach,
 - b) w związku z popełnieniem przez nich czynu zabronionego przez ustawę pod groźbą kary, wiążącego się z tym zatrudnieniem,
- 4) osób przebywających na terenach lub w obiektach jednostek wojskowych,
- 5) innych osób niż określone w pkt 1–4, podlegających orzecznictwu sądów wojskowych albo jeżeli wynika to z odrębnych przepisów,
- 6) osób niebędących żołnierzami, jeżeli współdziałają z osobami, o których mowa w pkt 1–5, w popełnieniu czynu zabronionego przez ustawę pod groźbą kary albo też jeżeli dokonują czynów zagrażających dyscyplinie wojskowej albo czynów przeciwko życiu lub zdrowiu żołnierza albo mieniu wojskowemu,
- 7) żołnierzy sił zbrojnych państw obcych, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz członków ich personelu cywilnego, jeżeli pozostają w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, o ile umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, nie stanowi inaczej.

Art. 4.

1. Zadaniami Żandarmerii Wojskowej są:

- 1) zapewnianie przestrzegania dyscypliny wojskowej,
- 2) ochranianie porządku publicznego na terenach i obiektach jednostek wojskowych oraz w miejscach publicznych,
- 3) ochranianie życia i zdrowia ludzi oraz mienia wojskowego przed zamachami naruszającymi te dobra,
- 4) wykrywanie przestępstw i wykroczeń, w tym skarbowych, popełnionych przez osoby, o których mowa w art. 3 ust. 2, ujawnianie i ściganie ich sprawców oraz ujawnianie i zabezpieczanie dowodów tych przestępstw i wykroczeń,
- 4a) dokonywanie analizy oświadczeń o stanie majątkowym żołnierzy zawodowych i przedstawianie Ministrowi Obrony Narodowej wniosków w tym względzie,
- 5) zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń przez osoby, o których mowa w art. 3 ust. 2, oraz innym zjawiskom patologicznym, a w szczególności: alkoholizmowi i narkomanii w Siłach Zbrojnych,
- 6) współdziałanie z polskimi oraz zagranicznymi organami i służbami właściwymi w sprawach bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz policjami wojskowymi,
- 7) zwalczanie klęsk żywiołowych, nadzwyczajnych zagrożeń środowiska i likwidowanie ich skutków oraz czynne uczestniczenie w akcjach poszukiwawczych, ratowniczych i humanitarnych, mających na celu ochronę życia i zdrowia oraz mienia,
- 8) wykonywanie innych zadań określonych w odrębnych przepisach.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, Żandarmeria Wojskowa wykonuje poprzez:

- 1) kontrolowanie przestrzegania dyscypliny wojskowej oraz porządku publicznego,
- 2) interweniowanie w przypadkach naruszenia dyscypliny wojskowej lub porządku publicznego,

- 3) opracowywanie dla właściwych organów informacji o stanie dyscypliny wojskowej i przestępczości w Siłach Zbrojnych, a także występowanie do tych organów z wnioskami mającymi na celu zapobieżenie popełnianiu przestępstw, wykroczeń i przewinień dyscyplinarnych,
- 4) wykonywanie czynności operacyjno – rozpoznawczych,
- 5) wykonywanie czynności procesowych w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o postępowaniu karnym i karnym skarbowym,
- 6) zabezpieczanie śladów i dowodów popełnienia przestępstw i wykroczeń oraz sporządzanie ekspertyz i opinii kryminalistycznych,
- 7) poszukiwanie sprawców przestępstw i wykroczeń oraz zaginionych żołnierzy, a także poszukiwanie utraconych przez jednostki wojskowe: broni, amunicji, materiałów wybuchowych i innego mienia wojskowego oraz materiałów zawierających informacje niejawne,
- 8) wykonywanie kontroli ruchu drogowego, pilotowanie kolumn wojskowych oraz kierowanie ruchem drogowym, w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o ruchu drogowym i o drogach publicznych,
- 9) kontrolowanie uprawnień żołnierzy do noszenia munduru oraz odznak i oznak wojskowych, posiadania uzbrojenia i ekwipunku wojskowego oraz przebywania poza terenami i obiektami jednostek wojskowych,
- 10) kontrolowanie posiadania uprawnień do używania munduru oraz odznak i oznak wojskowych, w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o odznakach i mundurach,
- 11) konwojowanie osób, dokumentów i mienia wojskowego,
- 12) przymusowe doprowadzanie osób, w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o postępowaniu karnym, karnym skarbowym, karnym wykonawczym i cywilnym,
- 13) asystowanie przy czynnościach egzekucyjnych, w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o postępowaniu cywilnym i o postępowaniu egzekucyjnym w administracji,
- 14) współuczestniczenie w zapewnianiu porządku podczas trwania imprez masowych przeprowadzanych na terenach i w obiektach jednostek wojskowych, w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o bezpieczeństwie imprez masowych,
- 15) wykonywanie zadań policji sądowej w sądach wojskowych i wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury,
- 16) kontrolowanie ochrony mienia wojskowego, a w szczególności przechowywania uzbrojenia i środków bojowych,
- 17) kontrolowanie przestrzegania przepisów o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz o narkomanii, a także wykonywanie czynności przewidzianych w tych przepisach dla organów wojskowych,
- 17a) przyjmowanie i zwalnianie z izby zatrzymań osób, o których mowa w art. 26a, oraz prowadzenie ich ewidencji, przechowywanie dokumentów dotyczących pobytu tych osób w izbach zatrzymań oraz ich rzeczy osobistych, złożonych do depozytu, a także nadzorowanie osób przebywających w izbach zatrzymań;
- 18) wykonywanie czynności ochronnych w stosunku do uprawnionych osób, a także zabezpieczanie pobytu w jednostkach wojskowych osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe i delegacji zagranicznych.

3. Żandarmeria Wojskowa wykonuje również czynności na polecenie sądu wojskowego i prokuratora wojskowego oraz sądu powszechnego i prokuratora powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury, a także organów administracji rządowej, wojskowej i samorządu terytorialnego oraz Wojskowej Agencji Mieszaniowej w zakresie, w jakim obowiązek ten wynika z odrębnych przepisów.
4. W czasie stanów nadzwyczajnych oraz w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny Żandarmeria Wojskowa wykonuje ponadto zadania określone w odrębnych przepisach.

Art. 5.

1. Żandarmeria Wojskowa wykonuje zadania należące do jej zakresu działania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Żandarmeria Wojskowa może wykonywać zadania należące do jej zakresu działania również poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w stosunku do żołnierzy polskich oraz – w przypadkach określonych w art. 3 ust. 2 pkt 5 – w stosunku do polskich pracowników zatrudnionych za granicą w polskich jednostkach wojskowych i w polskich przedstawicielstwach wojskowych, chyba że umowa międzynarodowa stanowi inaczej.

Art. 6.

1. Dowódcą Żandarmerii Wojskowej i przełożonym wszystkich żołnierzy Żandarmerii Wojskowej jest Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej.
2. Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej podlega bezpośrednio Ministrowi Obrony Narodowej.
3. Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej i jego zastępcę wyznacza na stanowisko służbowe i zwalnia z tego stanowiska Minister Obrony Narodowej.

Art. 7.

1. Żandarmerię Wojskową tworzą:
 - 1) Komenda Główna Żandarmerii Wojskowej,
 - 2) terenowe jednostki organizacyjne Żandarmerii Wojskowej,
 - 3) specjalistyczne jednostki organizacyjne Żandarmerii Wojskowej.
2. Terenowymi jednostkami organizacyjnymi Żandarmerii Wojskowej są:
 - 1) oddziały Żandarmerii Wojskowej,
 - 2) wydziały Żandarmerii Wojskowej,
 - 3) (uchylony).
- 2a. W skład oddziałów lub wydziałów Żandarmerii Wojskowej mogą wchodzić placówki Żandarmerii Wojskowej, jako ich zamiejscowe komórki wewnętrzne.
3. Minister Obrony Narodowej, w drodze zarządzenia, tworzy, przekształca i znosi terenowe oraz specjalistyczne jednostki organizacyjne Żandarmerii Wojskowej, a także określa ich organizację oraz szczegółowe zakresy i obszary działania jednostek organizacyjnych Żandarmerii Wojskowej, z uwzględnieniem struktury i rozmieszczenia Sił Zbrojnych oraz zadań Żandarmerii Wojskowej.

Art. 8.

1. Żandarmeria Wojskowa składa się z następujących pionów funkcjonalnych:

- 1) dochodzeniowo-śledczego,
 - 2) prewencyjnego,
 - 3) administracyjno-logistyczno-technicznego.
2. Minister Obrony Narodowej, w drodze zarządzenia, tworzy i znosi inne niż wymienione w ust. 1 rodzaje pionów funkcjonalnych, określając ich organizację i zakres działania.

Art. 9.

1. Do jednostek organizacyjnych Żandarmerii Wojskowej oraz żołnierzy pełniących służbę w tych jednostkach, w sprawach nie uregulowanych w ustawie, stosuje się przepisy dotyczące jednostek wojskowych i żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową.
- 1a. Kandydat ubiegający się o przyjęcie do służby w Żandarmerii Wojskowej może być poddany badaniom psychofizjologicznym.
2. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, dodatkowe – poza warunkami ogólnymi ustalonymi dla żołnierzy – warunki fizyczne i psychiczne oraz kwalifikacje żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, w szczególności wymagania co do stanu zdrowia i sprawności fizycznej oraz wykształcenia i umiejętności, a także wymogu niekaralności, z rozróżnieniem żołnierzy zawodowych i niezawodowych.
3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, dodatkowe – obok posiadanego przez żołnierzy – umundurowanie, uzbrojenie i wyposażenie żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, niezbędne im do wykonywania zadań Żandarmerii Wojskowej.
4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze zarządzenia:
 - 1) plany i programy szkolenia specjalistycznego żołnierzy Żandarmerii Wojskowej,
 - 2) formy, metody, sposoby i środki wykonywania czynności służbowych przez żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, w zakresie objętym przepisami ustawy.

Art. 10.

1. Dokumentem potwierdzającym pełnienie przez żołnierza czynnej służby wojskowej na stanowisku służbowym w jednostce organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej oraz posiadanie przez niego prawa wykonywania czynności należących do jej zakresu działania jest legitymacja żołnierza Żandarmerii Wojskowej.
2. Prawo wykonywania czynności należących do zakresu działania Żandarmerii Wojskowej potwierdza również odznaka identyfikacyjna żołnierza Żandarmerii Wojskowej.
3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) wzór legitymacji żołnierza Żandarmerii Wojskowej oraz szczegółowy sposób postępowania z nią związanego, a w szczególności ustali dane osobowe wpisywane do legitymacji, organy wydające, wymieniające i odbierające legitymację, przypadki, w których podlega ona zdeponowaniu, wymianie i zwrotowi, oraz sposób jej używania, przechowywania i niszczenia, z rozróżnieniem żołnierzy zawodowych i niezawodowych,
 - 2) wzór odznaki identyfikacyjnej żołnierza Żandarmerii Wojskowej oraz szczegółowy sposób postępowania z nią związanego, a w szczególności ustali organy wydające i odbierające odznakę, przypadki, w których podlega

ona zdeponowaniu i zwrotowi oraz sposób jej używania, przechowywania i noszenia, z rozróżnieniem żołnierzy zawodowych i niezawodowych.

Art. 11.

1. Żołnierze Żandarmerii Wojskowej podczas wykonywania czynności służbowych są obowiązani:
 - 1) nosić mundury,
 - 2) mieć przy sobie legitymację żołnierza Żandarmerii Wojskowej,
 - 3) mieć przy sobie odznakę identyfikacyjną żołnierza Żandarmerii Wojskowej.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, o których mowa w art. 40 ust. 2.

Art. 12.

1. Żołnierze Żandarmerii Wojskowej przed przystąpieniem do wykonania czynności służbowej są obowiązani przedstawić się, podając stopień wojskowy oraz imię i nazwisko, a ponadto na żądanie osoby, której czynność ta dotyczy, są obowiązani okazać legitymację żołnierza Żandarmerii Wojskowej w sposób umożliwiający odczytanie oraz zanotowanie serii i numeru legitymacji, a także danych osobowych żołnierza.
2. Przepis art. 11 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 13.(uchylony).

Art. 14.

1. Żandarmeria Wojskowa, wykonując zadania, o których mowa w art. 4, współdziała z:
 - 1) Służbą Kontrwywiadu Wojskowego, Służbą Wywiadu Wojskowego, wojskowymi organami porządkowymi oraz dowódcami jednostek wojskowych i dowódcami (komendantami) garnizonów,
 - 2) Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Policją, Strażą Graniczną, organami celnymi, organami kontroli skarbowej, Biurem Ochrony Rządu, strażami ochrony kolei oraz innymi organami uprawnionymi do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, a także organami uprawnionymi do prowadzenia dochodzeń w sprawach o przestępstwa oraz organami, którym przysługują uprawnienia oskarżyciela publicznego, i organami uprawnionymi do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego w sprawach o wykroczenia,
 - 3) Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych.
2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres i tryb współdziałania Żandarmerii Wojskowej z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Policją, Strażą Graniczną, organami celnymi, organami kontroli skarbowej, Biurem Ochrony Rządu oraz innymi organami uprawnionymi do wykonywania czynności operacyjno – rozpoznawczych, a także organami uprawnionymi do prowadzenia dochodzeń w sprawach o przestępstwa oraz organami, którym przysługują uprawnienia oskarżyciela publicznego, i organami uprawnionymi do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego w sprawach o wykroczenia, z

uwzględnieniem właściwości i kompetencji tych organów oraz zadań Żandarmerii Wojskowej.

3. Zakres i tryb współdziałania Żandarmerii Wojskowej ze strażami ochrony kolei określają przepisy o transporcie kolejowym.
4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, zakres i tryb współdziałania Żandarmerii Wojskowej z organami wojskowymi, o których mowa w ust. 1 pkt 1, z uwzględnieniem właściwości i kompetencji tych organów oraz zadań Żandarmerii Wojskowej.

Art. 15.

Świętem Żandarmerii Wojskowej jest dzień 13 czerwca.

Art. 16.

Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, znak Żandarmerii Wojskowej, z uwzględnieniem przepisów o znakach Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 3

Uprawnienia i obowiązki żołnierzy Żandarmerii Wojskowej

Art. 17.

1. Żołnierze Żandarmerii Wojskowej, wykonując zadania, o których mowa w art. 4, wobec osób określonych w art. 3 ust. 2 mają prawo:
 - 1) legitymowania w celu ustalenia tożsamości,
 - 2) sprawdzania posiadania uprawnień określonych w odrębnych przepisach,
 - 3) zatrzymywania w przypadkach i w trybie określonym w przepisach o postępowaniu karnym,
 - 4) zatrzymywania w przypadkach określonych w art. 18 i w przepisach innych ustaw,
 - 5) doprowadzania do miejsca pełnienia czynnej służby wojskowej lub miejsca zamieszkania, w przypadkach określonych ustawą,
 - 6) osadzania w izbie zatrzymań w przypadkach i w trybie określonym w przepisach o dyscyplinie wojskowej,
 - 7) nakładania grzywien w drodze mandatu karnego za wykroczenia, na zasadach i w trybie określonym dla funkcjonariuszy Policji w przepisach o postępowaniu w sprawach o wykroczenia, a także wykonywania czynności sprawdzających oraz zawiadamiania prokuratora wojskowego o popełnieniu wykroczenia, na zasadach i w trybie określonym w przepisach o postępowaniu karnym,
 - 8) występowania do dowódców jednostek wojskowych z wnioskami o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, na zasadach i w trybie określonym w przepisach o dyscyplinie wojskowej, postępowaniu karnym i w innych przepisach,
 - 9) przeszukiwania osób i pomieszczeń w przypadkach i w trybie określonym w przepisach o postępowaniu karnym i w innych przepisach,
 - 10) dokonywania kontroli osobistej, przeglądania zawartości bagażu osobistego i sprawdzania ładunków w środkach transportu lądowego, powietrznego

- i wodnego, z wyjątkiem środków transportu przewożących znaki pieniężne, w razie istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego przez ustawę pod groźbą kary albo w celu ustalenia miejsca pobytu lub ujęcia poszukiwanej osoby,
- 11) udzielania pouczeń oraz wydawania rozkazów (poleceń) w granicach niezbędnych do wykonania czynności służbowej,
 - 12) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorców,
 - 13) zwracania się o niezbędną pomoc do innych jednostek organizacyjnych niż wymienione w pkt 12 oraz stowarzyszeń i fundacji, jak również zwracania się w nagłych wypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy,
 - 14) usuwania pojazdów i blokowania kół pojazdów w przypadkach i w trybie określonym w przepisach o ruchu drogowym,
 - 15) stosowania środków przymusu bezpośredniego w przypadkach i na zasadach określonych w art. 42 oraz używania broni palnej w przypadkach i na zasadach określonych w art. 43.
2. Instytucje, organy i przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 1 pkt 12, są obowiązani, w zakresie swojego działania, do udzielania żądanej pomocy w ramach obowiązujących przepisów prawa.
3. Jednostki, stowarzyszenia, fundacje i osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 13, są obowiązane do udzielania pomocy w ramach obowiązujących przepisów prawa.

Art. 18.

Żołnierze Żandarmerii Wojskowej mają prawo zatrzymać żołnierza:

- 1) który stwarza w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego albo dla mienia,
- 2) co do którego istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełnił on wykroczenie, a zachodzi obawa co do jego ucieczki lub ukrycia się albo zatarcia śladów, bądź też nie można ustalić jego tożsamości,
- 3) który został ujęty na gorącym uczynku popełnienia wykroczenia albo w pościgu podjętym bezpośrednio po popełnieniu tego czynu,
- 4) który rażąco narusza dyscyplinę wojskową lub porządek publiczny, jeżeli zachodzi obawa co do jego ucieczki lub ukrycia się albo zatarcia śladów czynu, bądź nie można ustalić jego tożsamości albo gdy zatrzymanie jest niezbędne do niezwłocznego przywrócenia dyscypliny wojskowej lub porządku publicznego,
- 5) który, będąc pozbawiony wolności, samowolnie opuścił izbę zatrzymań, areszt śledczy, zakład karny lub wojskowy areszt dyscyplinarny albo opuścił je na podstawie zezwolenia właściwego organu i w wyznaczonym terminie nie powrócił do nich,
- 6) który, pełniąc niezawodową służbę wojskową, samowolnie przebywa poza jednostką wojskową lub wyznaczonym miejscem przebywania,
- 7) który, w mundurze wojskowym – znajduje się w miejscu publicznym pod wpływem środka odurzającego lub substancji psychotropowej albo środka zastępczego,
- 8) który nosi mundur wojskowy albo posiada uzbrojenie lub wyekwipowanie wojskowe, niezgodne z obowiązującymi przepisami.

Art. 19.

Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia, wykroczenia, za które żołnierze Żandarmerii Wojskowej są upoważnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego.

Art. 20.

Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, zakres czynności policji sądowej, wykonywanych przez żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 15, oraz szczegółowy sposób ich wykonywania, w szczególności usytuowanie policji sądowej, wykonywane przez nią czynności oraz sposób jej współdziałania z sądami wojskowymi i prokuratorami wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz ze Służbą Więzienną.

Art. 21.

1. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i ministrem właściwym do spraw zagranicznych, określi, w drodze rozporządzenia, osoby, w stosunku do których Żandarmeria Wojskowa wykonuje czynności ochronne, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 18, w sposób nienaruszający właściwości innych organów, a także zakres i tryb współdziałania w tym przedmiocie z Biurem Ochrony Rządu.
2. W przypadku wykonywania czynności ochronnych, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 18, Żandarmerii Wojskowej przysługują uprawnienia określone w art. 17, 42 i 43 wobec osób stwarzających zagrożenie dla osób ochranianych.

Art. 22.

Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób wykonywania uprawnień, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5 i 10–13, w szczególności sposób postępowania i zachowanie żołnierzy Żandarmerii Wojskowej w zależności od stopnia wojskowego żołnierza, wobec którego są wykonywane odpowiednie czynności, a także szczegółowe przypadki dopuszczalności podejmowania oraz sposób dokumentowania tych czynności.

Art. 23.

Żołnierze Żandarmerii Wojskowej w toku wykonywania czynności służbowych mają obowiązek respektowania godności ludzkiej oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka, a także wykonywania tych czynności w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, wobec której są podejmowane.

Art. 24.

1. Na sposób przeprowadzenia czynności, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 10 i 12–14, osobie, wobec której została wykonana taka czynność, przysługuje zażalenie do prokuratora wojskowej prokuratury garnizonowej właściwej ze względu na miejsce dokonania czynności w terminie 7 dni od dnia jej dokonania.
2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu karnym w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych, dotyczące postępowania odwoławczego.

Art. 25.

1. Zatrzymanie żołnierza w przypadkach, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 4 może nastąpić, gdy zastosowanie innych środków jest nieskuteczne.
2. Żołnierzowi zatrzymanemu w przypadkach, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 4 przysługują uprawnienia przewidziane w przepisach o postępowaniu karnym dla osób zatrzymanych w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych, a na Żandarmerii Wojskowej ciężą obowiązki wynikające z tych przepisów.
3. Osoba zatrzymana w przypadkach, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 4 może być okazywana, fotografowana i poddawana badaniom daktyloskopijnym, gdy jej tożsamości nie można ustalić w inny sposób.
4. Żołnierza zatrzymanego w przypadkach, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 4 osadza się w izbie zatrzymań.
5. Osobie zatrzymanej w przypadkach, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 4 albo osadzonej w przypadku, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 6 w razie uzasadnionej potrzeby – należy niezwłocznie udzielić – niezbędnej pomocy medycznej.
6. W wypadku niewątpliwie niesłusznego zatrzymania w przypadkach, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 4, osobie, której ono dotyczyło, przysługuje odszkodowanie i zadośćuczynienie, na zasadach i w trybie określonym w przepisach o postępowaniu karnym.
7. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia, sposób udzielania pomocy medycznej, o której mowa w ust. 5, w szczególności szczegółowe przypadki udzielania pomocy medycznej, osoby jej udzielające, miejsce udzielania oraz sposób odpłatności za udzielenie tej pomocy.

Art. 26. (uchylony).**Art. 26a.**

1. W izbach zatrzymań umieszcza się zatrzymanych na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 3 i 4, osadzonych na podstawie przepisów o dyscyplinie wojskowej, wykonujących karę aresztu izolacyjnego oraz tymczasowo aresztowanych lub skazanych na podstawie przepisów karnych.
2. Minister Obrony Narodowej, w drodze zarządzenia, tworzy i likwiduje izby zatrzymań w jednostkach organizacyjnych Żandarmerii Wojskowej, w jednostkach wojskowych poza granicami państwa i na okrętach wojennych, z uwzględnieniem struktury i rozmieszczenia Sił Zbrojnych.
3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) warunki tworzenia i likwidacji izb zatrzymań, z uwzględnieniem rozmieszczenia izb zatrzymań, organów wojskowych uprawnionych do ich tworzenia i likwidacji, obowiązku zawiadamiania o tym wojskowego sądu garnizonowego i wojskowego prokuratora garnizonowego, warunków lokalizacji izb zatrzymań;
 - 2) warunki, jakim powinny odpowiadać izby zatrzymań, z uwzględnieniem ich, budowy i wyposażenia, w szczególności zapewniających wymaganą minimalną powierzchnię pomieszczeń izb zatrzymań, warunków lokalizacji pomieszczeń izb zatrzymań;

- 3) skład, uprawnienia i obowiązki obsługi izby zatrzymań, z uwzględnieniem możliwości stosowania przez obsługę izby zatrzymań środków przymusu bezpośredniego w przypadkach i na zasadach określonych w art. 23 i 42 oraz używania broni palnej w przypadkach i na zasadach określonych w art. 23 i 43;
 - 4) organy uprawnione do kontrolowania izb zatrzymań, z uwzględnieniem zakresu tej kontroli;
 - 5) warunki i sposób prowadzenia oraz zasady obiegu, okres przechowywania, sposób archiwizowania lub brakowania ewidencji i dokumentacji dotyczącej osób umieszczonych w izbie zatrzymań, a także formy i wzory tej ewidencji i dokumentacji;
 - 6) warunki oraz organizację umieszczania w izbie zatrzymań osób, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem czynności dokonywanych wobec tych osób przez obsługę izby zatrzymań.
4. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3, należy również uwzględnić konieczność dostosowania jego przepisów do warunków pełnienia czynnej służby wojskowej po ogłoszeniu mobilizacji, w stanach nadzwyczajnych, w czasie wojny, a także podczas wykonywania zadań służbowych w strefie działań wojennych oraz w przypadku użycia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa, jak również udziału w akcjach humanitarnych, poszukiwawczych lub ratowniczych.

Art. 27.

1. Osobom udzielającym pomocy, o której mowa w art. 17 ust. 1 pkt 12 i 13, przysługują w czasie jej udzielania uprawnienia żołnierzy Żandarmerii Wojskowej określone w art. 17 ust. 1 pkt 1, 3, 4, 10 i 14.
2. Osobom udzielającym pomocy, o której mowa w art. 17 ust. 1 pkt 12 i 13, w związku z użyciem ich nieruchomości i rzeczy ruchomych oraz zainstalowanie i eksploataowanie urządzeń technicznych przysługuje ryczałt, a także odszkodowanie za szkody dotyczące tych nieruchomości i rzeczy ruchomych powstałe w czasie udzielania pomocy i w związku z nią, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o świadczeniach rzeczowych na rzecz obrony w czasie pokoju.
3. Osobom, które doznały uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku powstałego w czasie udzielania pomocy, o której mowa w art. 17 ust. 1 pkt 12 i 13, lub w związku z jej udzielaniem, oraz członkom rodzin osób zmarłych wskutek takiego wypadku przysługuje jednorazowe odszkodowanie, renta inwalidzka i rodzinna oraz świadczenie wyrównawcze, na zasadach i w trybie określonym w przepisach o świadczeniach osobistych na rzecz obrony w czasie pokoju.

Art. 28.

1. W celu odnalezienia żołnierza poszukiwanego listem gończym Żandarmeria Wojskowa może, za zgodą prokuratora wojskowej prokuratury garnizonowej, publikować w środkach masowego przekazu dane osobowe i fotografie lub inne wizerunki tego żołnierza.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie zaginięcia żołnierza, z tym że zgoda prokuratora wojskowego jest w takim przypadku również wymagana.

Art. 29.

1. Żandarmeria Wojskowa, w granicach zadań określonych w art. 4 ust. 1 oraz w stosunku do osób wskazanych w art. 3 ust. 2 pkt 1, pkt 3 lit. b) i pkt 5, z zachowaniem ograniczeń wynikających z art. 30–33 oraz z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 133, poz. 883, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 50, poz. 580 i Nr 116, poz. 1216 oraz z 2001 r. Nr 42, poz. 474, Nr 49, poz. 509 i Nr 100, poz. 1087), może uzyskiwać informacje, w tym niejawnie, gromadzić je, przechowywać, sprawdzać, przetwarzać i przekazywać.
2. Żandarmeria Wojskowa może pobierać, gromadzić i wykorzystywać w celach wykrywczych i identyfikacyjnych odciski linii papilarnych, zdjęcia oraz dane osobowe, w tym ujawniające pochodzenie etniczne, przynależność wyznaniową oraz dane o stanie zdrowia, osób podejrzanych o popełnienie przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego, a także osób o nieustalonej tożsamości lub usiłujących ukryć swoją tożsamość, bez zgody i wiedzy osoby, której dane dotyczą.
3. Dane osobowe, o których mowa w ust. 2, z wyłączeniem danych ujawniających pochodzenie etniczne lub przynależność wyznaniową, przechowuje się, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5, przez okres niezbędny do wykonania ustawowych zadań przez Żandarmerię Wojskową. Organy Żandarmerii Wojskowej dokonują weryfikacji tych danych nie rzadziej niż co 10 lat od dnia uzyskania informacji.
4. Do przechowywania danych osobowych ujawniających pochodzenie etniczne lub przynależność wyznaniową osób skazanych za popełnienie przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego nie stosuje się ograniczeń, o których mowa w ust. 3.
5. Dane osobowe ujawniające pochodzenie etniczne lub przynależność wyznaniową osób podejrzanych o popełnienie przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego, które nie zostały skazane za te przestępstwa, podlegają komisijnemu i protokolarnemu zniszczeniu niezwłocznie po uprawomocnieniu się stosownego orzeczenia.

[6. *Żandarmeria Wojskowa w celu realizacji ustawowych zadań może korzystać z informacji o osobie, w tym danych osobowych uzyskanych przez uprawnione organy, służby i instytucje państwowe w wyniku wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych lub prowadzenia kontroli operacyjnej, oraz przetwarzać je w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych bez wiedzy i zgody osoby, której dane dotyczą. Administrator danych, o których mowa w ust. 2, jest obowiązany udostępnić dane na podstawie imiennego upoważnienia Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej lub komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej okazanego przez żołnierza Żandarmerii Wojskowej wraz z legitymacją służbową. Fakt udostępnienia tych danych podlega ochronie na podstawie ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11, poz. 95, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 39, poz. 462 oraz z 2001 r. Nr 22, poz. 247, Nr 27, poz. 298, Nr 56, poz. 580 i Nr 110, poz. 1189).*]

<6. Żandarmeria Wojskowa w celu realizacji ustawowych zadań może korzystać z informacji o osobie, w tym danych osobowych uzyskanych przez uprawnione organy, służby i instytucje państwowe w wyniku wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych lub prowadzenia kontroli operacyjnej, oraz przetwarzać je w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych bez wiedzy i zgody osoby, której dane dotyczą. Administrator danych, o których mowa w ust. 2, jest obowiązany udostępnić dane na podstawie imiennego upoważnienia Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej lub komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej

Nowe brzmienie ust. 6 w art. 29 wchodzi w życie z dn. 2.01.2011 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1228)

okazanego przez żołnierza Żandarmerii Wojskowej, wraz z legitymacją służbową. Fakt udostępnienia tych danych podlega ochronie na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228).>

7. Organy, o których mowa w ust. 6, mogą wyrazić pisemną zgodę na udostępnianie danych zgromadzonych w zbiorach jednostkom organizacyjnym Żandarmerii Wojskowej, za pomocą urządzeń teletransmisyjnych, bez konieczności składania pisemnego wniosku, jeżeli jednostki te spełniają łącznie następujące warunki:
 - 1) posiadają urządzenia umożliwiające odnotowanie w systemie, kto, kiedy, w jakim celu oraz jakie dane uzyskał,
 - 2) posiadają zabezpieczenia techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania,
 - 3) jest to uzasadnione specyfiką lub zakresem wykonywanych zadań albo prowadzonej działalności.
8. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, sposób gromadzenia odcisków linii papilarnych, zdjęć oraz danych osobowych, o których mowa w ust. 2, w szczególności przypadki i sposoby pobierania odcisków linii papilarnych, przeprowadzania wywiadu daktyloskopijnego oraz wykonywania zdjęć sygnalitycznych, a także reguły ich przechowywania i wykorzystywania.
9. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, wzór upoważnienia, o którym mowa w ust. 6, uwzględniając niezbędne dane żołnierza Żandarmerii Wojskowej.

Art. 30.

1. W celu zapobiegania lub wykrywania przestępstw, w tym skarbowych, Żandarmeria Wojskowa, może mieć udostępniane dane, o których mowa w art. 180c i 180d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm.¹⁾), zwane dalej „danymi telekomunikacyjnymi”, oraz może je przetwarzać.
2. Podmiot prowadzący działalność telekomunikacyjną udostępnia nieodpłatnie dane telekomunikacyjne:
 - 1) żołnierzowi Żandarmerii Wojskowej wskazanemu w pisemnym wniosku Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej lub komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej albo osoby przez nich upoważnionej,
 - 2) na ustne żądanie żołnierza Żandarmerii Wojskowej posiadającego pisemne upoważnienie osób, o których mowa w pkt 1,
 - 3) za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej żołnierzowi Żandarmerii Wojskowej posiadającemu pisemne upoważnienie osób, o których mowa w pkt 1.
- 2a. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, udostępnianie danych telekomunikacyjnych odbywa się bez udziału pracowników podmiotu prowadzącego działalność telekomunikacyjną lub przy ich niezbędnym współudziale, jeżeli możli-

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 170, poz. 1217, Nr 220, poz. 1600, Nr 235, poz. 1700 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 23, poz. 137, Nr 50, poz. 331 i Nr 82, poz. 556, z 2008 r. Nr 17, poz. 101, Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 11, poz. 59, Nr 18, poz. 97 i Nr 85, poz. 716.

wość taką przewiduje porozumienie zawarte pomiędzy Komendantem Głównym Żandarmerii Wojskowej a tym podmiotem.

3. (uchylony).
4. Udostępnienie Żandarmerii Wojskowej danych telekomunikacyjnych może nastąpić za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej, jeżeli:
 - 1) wykorzystywane sieci i system teleinformatyczny zapewniają:
 - a) możliwość ustalenia osoby uzyskującej dane, ich rodzaju oraz czasu, w którym zostały uzyskane,
 - b) zabezpieczenie techniczne i organizacyjne uniemożliwiają osobie nieuprawnionej dostępu do danych,
 - 2) jest to uzasadnione specyfiką lub zakresem zadań wykonywanych przez jednostki organizacyjne Żandarmerii Wojskowej albo prowadzonych przez nie czynności.
5. Materiały uzyskane w wyniku czynności podjętych na podstawie ust. 1, które zawierają informacje mające znaczenie dla postępowania karnego, Żandarmeria Wojskowa przekazuje właściwemu prokuratorowi wojskowemu.
6. Materiały uzyskane w wyniku czynności podjętych na podstawie ust. 1, które nie zawierają informacji mających znaczenie dla postępowania karnego, podlegają niezwłocznemu komisyjnemu i protokołarnemu zniszczeniu.

Art. 30a.

1. W celu realizacji zadań, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2–4, 5 i 8, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej lub – po uzyskaniu zgody Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej – komendant oddziału Żandarmerii Wojskowej mogą zarządzić zastosowanie urządzeń uniemożliwiających telekomunikację na określonym obszarze, przez czas niezbędny do wykonywania czynności przez Żandarmerię Wojskową, z uwzględnieniem konieczności minimalizacji skutków braku możliwości korzystania z usług telekomunikacyjnych.
2. O zastosowaniu urządzeń, o których mowa w ust. 1, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej niezwłocznie informuje Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Art. 31.

1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez Żandarmerię Wojskową w granicach zadań określonych w art. 4 ust. 1 oraz w stosunku do osób wskazanych w art. 3 ust. 2 pkt 1, pkt 3 lit. b) i pkt 5, w celu zapobieżenia, wykrycia, ustalenia sprawców oraz uzyskania i utrwalenia dowodów, ściganych z oskarżenia publicznego, umyślnych przestępstw:
 - 1) przeciwko pokojowi i ludzkości,
 - 2) przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem przestępstw określonych w art. 127 – 132 Kodeksu karnego,
 - 3) zamachu na jednostki i komórki organizacyjne Sił Zbrojnych,
 - 4) zabójstwa,
 - 5) uprowadzenia statku powietrznego lub wodnego,
 - 6) użycia przemocy lub groźby bezprawnej w związku z postępowaniem karnym,
 - 7) przyjęcia lub udzielenia korzyści majątkowej lub jej obietnicy w związku z pełnieniem funkcji publicznej,

- 8) uprowadzenia osoby,
- 9) handlu ludźmi,
- 10) wymuszenia okupu,
- 11) udziału w zorganizowanej grupie przestępczej,
- 12) nielegalnego wyrabiania, posiadania lub handlu bronią, amunicją, materiałami wybuchowymi, środkami odurzającymi lub psychotropowymi albo materiałami jądrowymi lub substancjami trującymi,

[13]ujawnienia informacji stanowiących tajemnicę państwową.]

<13) bezprawnego ujawnienia lub wykorzystania informacji niejawnych o klauzuli tajności „tajne” i „ściśle tajne”,>

- 14) rozboju i kradzieży rozbójniczej,
 - 15) dezercji z bronią lub wspólnie dezercji z innymi żołnierzami,
 - 16) zaboru środków walki,
 - 17) przestępstw ściganych na mocy umów i porozumień międzynarodowych – gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że będą nieskuteczne lub nieprzydatne, wojskowy sąd okręgowy, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, lub na pisemny wniosek komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej, złożony po uzyskaniu zgody Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej i pisemnej zgody właściwego miejscowo wojskowego prokuratora okręgowego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną.
2. Pisemną zgodę komendantowi oddziału Żandarmerii Wojskowej, o którym mowa w ust. 1, wydaje wojskowy prokurator okręgowy właściwy ze względu na siedzibę tego komendanta.
 3. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, wydaje wojskowy sąd okręgowy właściwy miejscowo ze względu na siedzibę organu Żandarmerii Wojskowej składającego wniosek.
 4. W przypadkach niecierpiących zwłoki, gdy mogłoby to spowodować utratę informacji lub zatarcie albo zniszczenie dowodów przestępstwa:
 - 1) Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego,
 - 2) komendant oddziału Żandarmerii Wojskowej, po poinformowaniu Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej i po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora, o którym mowa w ust. 2,
 może zarządzić kontrolę operacyjną, zwracając się jednocześnie do właściwego miejscowo wojskowego sądu okręgowego z wnioskiem o wydanie postanowienia w tej sprawie. W razie nieudzielenia przez sąd zgody w terminie 5 dni od dnia zarządzenia kontroli operacyjnej, organ zarządzający wstrzymuje kontrolę operacyjną oraz dokonuje protokolarnego, komisyjnego zniszczenia materiałów zgromadzonych podczas jej stosowania.
 - 5.(uchylony).
 6. W przypadku zarządzenia kontroli operacyjnej wobec osoby podejrzanej lub oskarżonego, we wniosku organu Żandarmerii Wojskowej o zarządzenie kontroli operacyjnej, zamieszcza się informację o toczącym się wobec tej osoby postępowaniu.
 7. Kontrola operacyjna jest prowadzona niejawnie i polega na:
 - 1) kontrolowaniu treści korespondencji,

Nowe brzmienie pkt 13 w ust. 1 w art. 31 wchodzi w życie z dn. 2.01.2011 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1228)

- 2) kontrolowaniu zawartości przesyłek,
 - 3) stosowaniu środków technicznych umożliwiających uzyskiwanie w sposób niejawnym informacji i dowodów oraz ich utrwalanie, a w szczególności obrazu, treści rozmów telefonicznych i innych informacji przekazywanych za pomocą sieci telekomunikacyjnych.
8. Wniosek organu Żandarmerii Wojskowej, o którym mowa w ust. 1, o zarządzenie przez sąd wojskowy kontroli operacyjnej powinien zawierać w szczególności:
- 1) numer sprawy i jej kryptonim,
 - 2) opis przestępstwa z podaniem jego kwalifikacji prawnej,
 - 3) okoliczności uzasadniające potrzebę zastosowania kontroli operacyjnej, w tym stwierdzonej albo prawdopodobnej bezskuteczności lub nieprzydatności innych środków,
 - 4) dane osoby lub inne dane pozwalające na jednoznaczne określenie podmiotu lub przedmiotu, wobec którego stosowana będzie kontrola operacyjna, ze wskazaniem miejsca lub sposobu jej stosowania,
 - 5) cel, czas i rodzaj prowadzonej kontroli operacyjnej, o której mowa w ust. 7.
9. Kontrolę operacyjną zarządza się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Wojskowy sąd okręgowy może, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej lub komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej i właściwego prokuratora wojskowego, na okres nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, wydać postanowienie o jednorazowym przedłużeniu kontroli operacyjnej, jeżeli nie ustały przyczyny zarządzenia tej kontroli.
10. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania kontroli operacyjnej pojawią się nowe okoliczności istotne dla zapobieżenia lub wykrycia przestępstwa albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, wojskowy sąd okręgowy właściwy miejscowo ze względu na siedzibę wnioskującego organu Żandarmerii Wojskowej, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej lub komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej oraz właściwego prokuratora wojskowego, może wydać postanowienie o kontroli operacyjnej prowadzonej przez czas oznaczony również po upływie okresów, o których mowa w ust. 9.
11. Do wniosków, o których mowa w ust. 4, 9 i 10, stosuje się odpowiednio ust. 8. Sąd przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w ust. 9 lub 10, może zapoznać się z materiałami uzasadniającymi wniosek, zgromadzonymi podczas stosowania kontroli operacyjnej zarządzonej w tej sprawie.
12. Wnioski, o których mowa w ust. 1, 4, 5, 9 i 10, wojskowy sąd okręgowy rozpoznaje na posiedzeniu jednoosobowo, przy czym czynności sądu związane z rozpoznaniem tych wniosków są wykonywane w warunkach przewidzianych dla przekazywania, przechowywania i udostępniania informacji niejawnych oraz z odpowiednim zastosowaniem przepisów wydanych na podstawie art. 181 § 2 Kodeksu postępowania karnego. W posiedzeniu sądu może wziąć udział wyłącznie prokurator wojskowej prokuratury okręgowej i przedstawiciel organu Żandarmerii Wojskowej wnioskującego o zarządzenie kontroli operacyjnej.
13. Przedsiębiorcy prowadzący działalność telekomunikacyjną w sieciach publicznych oraz podmioty świadczące usługi pocztowe są obowiązani do zapewnienia na własny koszt warunków technicznych i organizacyjnych umożliwiających prowadzenie przez Żandarmerię Wojskową kontroli operacyjnej.

14. Kontrola operacyjna powinna być zakończona niezwłocznie po ustaniu przyczyn jej zarządzenia, najpóźniej jednak z upływem okresu, na który została wprowadzona.
15. Organ Żandarmerii Wojskowej, o którym mowa w ust. 1, informuje właściwego prokuratora wojskowego o wynikach kontroli operacyjnej po jej zakończeniu, a na jego żądanie również o przebiegu tej kontroli.
16. W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej lub komendant oddziału Żandarmerii Wojskowej przekazuje właściwemu prokuratorowi wojskowemu wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej z wnioskiem o wszczęcie postępowania karnego. W postępowaniu przed sądem w odniesieniu do tych materiałów stosuje się odpowiednio przepis art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.
17. Osobie, w stosunku do której była stosowana kontrola operacyjna, nie udostępnia się materiałów zgromadzonych podczas tej kontroli. Przepis nie narusza uprawnień wynikających z art. 321 Kodeksu postępowania karnego.
18. Zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej materiały niezawierające dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub niemające znaczenia dla toczącego się postępowania karnego przechowywane są po zakończeniu kontroli przez okres 2 miesięcy, a następnie dokonuje się ich protokolarnego, komisyjnego zniszczenia. Zniszczenie materiałów zarządza organ Żandarmerii Wojskowej, który wnioskuje o zarządzenie kontroli operacyjnej.
19. Na postanowienia sądu w przedmiocie kontroli operacyjnej, o których mowa w ust. 1, 4, 9 i 10, przysługuje zażalenie organowi Żandarmerii Wojskowej, który złożył wniosek o wydanie tego postanowienia. Do zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.
20. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oraz ministrem właściwym do spraw gospodarki, określi, w drodze rozporządzenia, sposób dokumentowania kontroli operacyjnej oraz przechowywania i przekazywania wniosków i zarządzeń, a także przechowywania, przekazywania oraz przetwarzania i niszczenia materiałów uzyskanych podczas stosowania tej kontroli, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów oraz wzory stosowanych druków i rejestrów.
21. Kontrola operacyjna, na którą Żandarmeria Wojskowa uzyskała zgodę, w trybie określonym w niniejszej ustawie, jest realizowana, na wniosek Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, przez Służbę Kontrwywiadu Wojskowego.
22. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze zarządzenia, sposób i tryb realizacji wniosku Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, o którym mowa w ust. 21.

Art. 32.

1. W sprawach o przestępstwa, o których mowa w art. 31 ust. 1, w granicach zadań określonych w art. 4 ust. 1 oraz w stosunku do osób wskazanych w art. 3 ust. 2 pkt 1, pkt 3 lit. b) i pkt 5, czynności operacyjno-rozpoznawcze zmierzające do sprawdzenia uzyskanych wcześniej wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa mogą polegać na dokonaniu w sposób niejawny nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi, albo których wytwarza-

- nie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęciu lub wręczeniu korzyści majątkowej.
2. Czynności operacyjno-rozpoznawcze, o których mowa w ust. 1, mogą polegać także na złożeniu propozycji nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przypadkowi, albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęcia lub wręczenia korzyści majątkowej.
 3. Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej lub komendant oddziału Żandarmerii Wojskowej w sprawach o przestępstwa, o którym mowa w art. 31 ust. 1, może zarządzić na czas określony czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego miejscowo wojskowego prokuratora okręgowego, którego na bieżąco informuje o wynikach przeprowadzonych czynności. Wojskowy prokurator okręgowy może zarządzić zaniechanie czynności w każdym czasie.
 4. Czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, zarządza się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej lub komendant oddziału Żandarmerii Wojskowej może, po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora wojskowego, jednorazowo przedłużyć stosowanie czynności, na okres nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, jeżeli nie ustały przyczyny ich zarządzenia.
 5. Przy wykonywaniu czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być stosowane środki techniczne umożliwiające uzyskiwanie i utrwalanie treści informacji, w tym obrazu lub dźwięku.
 6. W przypadku uzyskania materiałów mogących być dowodem, pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej lub komendant oddziału Żandarmerii Wojskowej przekazuje właściwemu wojskowemu prokuratorowi okręgowemu wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, z wnioskiem o wszczęcie postępowania karnego. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów stosuje się odpowiednio przepis art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.
 7. W uzasadnionych przypadkach, jeżeli podczas stosowania czynności, o których mowa w ust. 1, pojawiają się nowe okoliczności istotne dla sprawdzenia uzyskanych wcześniej wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej lub komendant oddziału Żandarmerii Wojskowej może, po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora wojskowego, zarządzić kontynuowanie czynności przez czas oznaczony również po upływie okresów, o których mowa w ust. 4.
 8. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania i dokumentowania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów oraz wzory stosowanych druków i rejestrów.

Art. 33.

1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych w celu udokumentowania przestępstw, o których mowa w art. 31 ust. 1, albo ustalenia tożsamości osób uczestniczących w tych przestępstwach lub przejęcia przedmiotów przestępstwa, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej lub

- komendant oddziału Żandarmerii Wojskowej może zarządzić niejawną nadzоровanie wytwarzania, przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa, jeżeli nie stworzy to zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego.
2. O zarządzeniu, o którym mowa w ust. 1, zawiadamia się niezwłocznie właściwego miejscowo, ze względu na siedzibę organu zawiadamiającego, wojskowego prokuratora okręgowego, który może nakazać zaniechanie czynności w każdym czasie.
 3. Organ Żandarmerii Wojskowej, o którym mowa w ust. 1, na bieżąco informuje wojskowego prokuratora okręgowego, o którym mowa w ust. 2, o wynikach przeprowadzonych czynności.
 4. Przy wykonywaniu czynności, o których mowa w ust. 1, mogą być stosowane środki techniczne umożliwiające uzyskiwanie i utrwalanie treści informacji, w tym obrazu lub dźwięku.
 5. Stosownie do zarządzenia, o którym mowa w ust. 1, organy i instytucje publiczne oraz przedsiębiorcy są obowiązani dopuścić do dalszego przewozu przesyłki zawierające przedmioty przestępstwa w stanie nienaruszonym lub po ich usunięciu albo zastąpieniu w całości lub w części.
 6. W przypadku uzyskania materiałów mogących być dowodem, pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej lub komendant oddziału Żandarmerii Wojskowej, za zgodą Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, przekazuje wojskowemu prokuratorowi okręgowemu wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania czynności, o których mowa w ust. 1, w razie potrzeby z wnioskiem o wszczęcie postępowania karnego. W postępowaniu przed sądem w odniesieniu do tych materiałów stosuje się przepis art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.
 7. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania i dokumentowania czynności, o których mowa w ust. 1, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów oraz wzory stosowanych druków i rejestrów.

Art. 34.

1. Żandarmeria Wojskowa, w zakresie koniecznym do wykonania zadań określonych w art. 4 ust. 1, może korzystać z informacji o osobach wskazanych w art. 3 ust. 2 pkt 1, pkt 3 lit. b) i pkt 5, uzyskanych przez organy uprawnione do wykonywania czynności operacyjno – rozpoznawczych w czasie wykonywania tych czynności.
2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres, warunki i tryb przekazywania Żandarmerii Wojskowej informacji o osobach, uzyskanych przez organy uprawnione do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, w czasie wykonywania tych czynności. Rozporządzenie to ustali w szczególności zakres czynności wykonywanych przez te organy na rzecz Żandarmerii Wojskowej, a także sposób występowania Żandarmerii Wojskowej do tych organów o udzielenie informacji oraz sposób ich przekazywania.

Art. 35.

Żandarmeria Wojskowa udostępnia organom uprawnionym do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, na wniosek tych organów, informacje o osobach, uzyskane przez nią w czasie wykonywania tych czynności.

Art. 36.

1. Żandarmeria Wojskowa, wykonując czynności operacyjno-rozpoznawcze może korzystać z pomocy osób niebędących żołnierzami Żandarmerii Wojskowej. Przepis art. 27 ust. 1 stosuje się odpowiednio.
2. Zabronione jest ujawnianie danych o osobie udzielającej pomocy Żandarmerii Wojskowej w wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.

[3. *W razie odmowy zwolnienia żołnierza Żandarmerii Wojskowej lub osoby udzielającej mu pomocy w wykonywaniu czynności operacyjno – rozpoznawczych od obowiązku zachowania tajemnicy państwowej w związku z postępowaniem karnym albo odmowy zezwolenia na udostępnienie materiałów zawierających informacje niejawne stanowiące tajemnicę państwową, pomimo żądania prokuratora lub sądu, zgłoszonego w związku z postępowaniem karnym w sprawie o przestępstwo przeciwko pokojowi lub ludzkości, przestępstwo wojenne, przestępstwo przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej, przestępstwo zamachu terrorystycznego albo też przestępstwo zabójstwa lub spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, którego następstwem była śmierć człowieka, Minister Obrony Narodowej przedstawia żądane wyjaśnienia i materiały Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Jeżeli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego stwierdzi, że uwzględnienie żądania prokuratora lub sądu jest konieczne do zapewnienia prawidłowości postępowania karnego, Minister Obrony Narodowej jest zobowiązany zwolnić od obowiązku zachowania tajemnicy państwowej żołnierza Żandarmerii Wojskowej albo udostępnić żądane wyjaśnienia i materiały zawierające informacje niejawne stanowiące tajemnicę państwową.]*

Nowe brzmienie ust. 3 i 4 w art. 36 wchodzi w życie z dn. 2.01.2011 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1228)

<3. W razie odmowy zwolnienia żołnierza Żandarmerii Wojskowej lub osoby udzielającej mu pomocy w wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych od obowiązku zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne” w związku z postępowaniem karnym albo odmowy zezwolenia na udostępnienie materiałów zawierających informacje niejawne o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne”, pomimo żądania prokuratora lub sądu, zgłoszonego w związku z postępowaniem karnym w sprawie o przestępstwo przeciwko pokojowi lub ludzkości, przestępstwo wojenne, przestępstwo przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej, przestępstwo zamachu terrorystycznego albo też przestępstwo zabójstwa lub spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, którego następstwem była śmierć człowieka, Minister Obrony Narodowej przedstawia żądane wyjaśnienia i materiały Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Jeżeli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego stwierdzi, że uwzględnienie żądania prokuratora lub sądu jest konieczne do zapewnienia prawidłowości postępowania karnego, Minister Obrony Narodowej jest zobowiązany zwolnić od obowiązku zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne” żołnierza Żandarmerii Wojskowej albo udostępnić żądane wyjaśnienia i materiały zawierające informacje niejawne o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne”.>

[4. *Dane o osobie, o której mowa w ust. 1, mogą być ujawnione na żądanie prokuratora również w razie uzasadnionego podejrzenia, że popełniła ona przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem czynności operacyjno – rozpoznawczych. W takim przypadku Minister Obrony Narodowej przedstawia żądane wyjaśnienia i materiały Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Jeżeli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego stwierdzi, że uwzględnienie*

żądania prokuratora lub sądu jest konieczne do zapewnienia prawidłowości postępowania karnego, Minister Obrony Narodowej jest zobowiązany zwolnić od obowiązku zachowania tajemnicy państwowej żołnierza Żandarmerii Wojskowej albo udostępnić żądane wyjaśnienia i materiały zawierające informacje niejawne stanowiące tajemnicę państwową.]

- <4. Dane o osobie, o której mowa w ust. 1, mogą być ujawnione na żądanie prokuratora również w razie uzasadnionego podejrzenia, że popełniła ona przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem czynności operacyjno-rozpoznawczych. W takim przypadku Minister Obrony Narodowej przedstawia żądane wyjaśnienia i materiały Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Jeżeli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego stwierdzi, że uwzględnienie żądania prokuratora lub sądu jest konieczne do zapewnienia prawidłowości postępowania karnego, Minister Obrony Narodowej jest zobowiązany zwolnić od obowiązku zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne” żołnierza Żandarmerii Wojskowej albo udostępnić żądane wyjaśnienia i materiały zawierające informacje niejawne o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne”.>**
5. Jeżeli w czasie korzystania lub w związku z korzystaniem przez Żandarmerię Wojskową z pomocy, o której mowa w ust. 1, osoby udzielające tej pomocy utraciły życie lub poniosły uszczerbek na zdrowiu, osobom tym oraz członkom ich rodzin przysługuje jednorazowe odszkodowanie, renta inwalidzka i rodzinna oraz świadczenie wyrównawcze, na zasadach określonych i w trybie przepisów o świadczeniach osobistych na rzecz obrony w czasie pokoju.

Art. 37.

1. Za udzielenie pomocy, o której mowa w art. 36 ust. 1, osobom niebędącym żołnierzami Żandarmerii Wojskowej Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej może przyznać wynagrodzenie wypłacane z funduszu operacyjnego Żandarmerii Wojskowej.
2. Zadania Żandarmerii Wojskowej, których koszty ze względu na wyłączenie kosztów według zadań jawności postępowania nie mogą być pokrywane na zasadach określonych w przepisach o finansach publicznych, a finansowanie wykonania czynności operacyjno-rozpoznawczych w szczególności realizowanie kosztów związanych z wykonywaniem czynności operacyjno-rozpoznawczych, są finansowane z funduszu operacyjnego.
3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze zarządzenia, przeznaczenie funduszu operacyjnego Żandarmerii Wojskowej oraz sposób tworzenia i dysponowania nim, w szczególności sposób prowadzenia i kontrolowania gospodarki finansowej funduszem operacyjnym i właściwość organów wojskowych w tych sprawach, szczegółowe cele, na które mogą być przeznaczone środki funduszu, sposób dokumentowania wydatków z funduszu i zatwierdzania dowodów księgowych oraz sposób ewidencjonowania środków funduszu i przechowywania jego dokumentacji.

Art. 38.

1. Udzielanie informacji o osobie, uzyskanych w czasie wykonywania czynności operacyjno – rozpoznawczych oraz w trybie, o którym mowa w art. 37 ust. 1, jest dozwolone wyłącznie na żądanie sądu lub prokuratora, a wykorzystanie tych informacji może nastąpić tylko w celu ścigania karnego.

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania, jeżeli ustawa zezwala na udzielenie takich informacji określone organowi albo obowiązek taki wynika z umowy międzynarodowej, a także w przypadkach gdy zatajenie takiej informacji prowadziłoby do zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego.

[Art. 39.

Ujawnienie danych o osobie, co do której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że popełniła przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem przez tę osobę czynności operacyjno – rozpoznawczych, może nastąpić tylko na żądanie prokuratora lub sądu. W takim przypadku Minister Obrony Narodowej przedstawia żądane wyjaśnienia i materiały Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Jeżeli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego stwierdzi, że uwzględnienie żądania prokuratora lub sądu jest konieczne do zapewnienia prawidłowości postępowania karnego, Minister Obrony Narodowej jest obowiązany zwolnić od obowiązku zachowania tajemnicy państwowej żołnierza Żandarmerii Wojskowej i udostępnić żądane wyjaśnienia i materiały zawierające informacje niejawne stanowiące tajemnicę państwową.]

<Art. 39.

Ujawnienie danych o osobie, co do której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że popełniła przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem przez tę osobę czynności operacyjno-rozpoznawczych, może nastąpić tylko na żądanie prokuratora lub sądu. W takim przypadku Minister Obrony Narodowej przedstawia żądane wyjaśnienia i materiały Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Jeżeli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego stwierdzi, że uwzględnienie żądania prokuratora lub sądu jest konieczne do zapewnienia prawidłowości postępowania karnego, Minister Obrony Narodowej jest obowiązany zwolnić od obowiązku zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne” żołnierza Żandarmerii Wojskowej i udostępnić żądane wyjaśnienia i materiały zawierające informacje niejawne o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne”.>

Nowe brzmienie art. 39 wchodzi w życie z dn. 2.01.2011 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1228)

Art. 40.

1. Żandarmeria Wojskowa, wykonując czynności operacyjno-rozpoznawcze, zapewnia ochronę środków, form i metod ich wykonywania, zgromadzonych informacji oraz własnych obiektów i danych identyfikacyjnych pozwalających na ustalenie tożsamości żołnierzy Żandarmerii Wojskowej.
2. Wykonując czynności operacyjno-rozpoznawcze, żołnierze Żandarmerii Wojskowej mogą posługiwać się dokumentami, które uniemożliwiają ustalenie danych pozwalających na identyfikację oraz środków, którymi posługują się, wykonując te czynności.
3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze zarządzenia, szczegółowe zasady i tryb wydawania oraz posługiwania się i przechowywania dokumentów, o których mowa w ust. 2, z uwzględnieniem przepisów dotyczących odpowiednich dokumentów oraz przepisów o ochronie informacji niejawnych.

Art. 40a.

Żandarmeria Wojskowa może, w zakresie koniecznym do wykonywania jej zadań ustawowych, korzystać z informacji kryminalnej zgromadzonej w Krajowym Centrum Informacji Kryminalnych.

Art. 41.

Żołnierze Żandarmerii Wojskowej w czasie wykonywania czynności służbowych i w związku z nimi korzystają z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych.

Rozdział 4**Stosowanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej
przez Żandarmerię Wojskową****Art. 42.**

1. W razie niepodporządkowania się wydanym na podstawie prawa rozkazom (poleceniom) żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, a także wobec osób uniemożliwiających wykonanie przez nich czynności służbowych, żołnierze Żandarmerii Wojskowej mogą stosować następujące środki przymusu bezpośredniego:
 - 1) siłę fizyczną w postaci chwytów obezwładniających oraz podobnych technik obrony,
 - 2) kajdanki,
 - 3) pałki wielofunkcyjne,
 - 4) paralizatory elektryczne,
 - 5) wodne, chemiczne i techniczne środki obezwładniające,
 - 6) psy służbowe,
 - 7) broń gazową i ręczne miotacze gazu,
 - 8) pociski niepenetracyjne, miotane z broni palnej.
2. Żołnierze Żandarmerii Wojskowej mogą stosować również urządzenia techniczne umożliwiające zatrzymanie pojazdu, a w szczególności kolczatkę drogową, zaporę drogową, kozły odporowe i zasieki.
3. Żołnierze Żandarmerii Wojskowej mogą stosować środki przymusu bezpośredniego odpowiadające potrzebom wynikającym z istniejącej sytuacji i niezbędne do osiągnięcia podporządkowania się wydanym rozkazom (poleceniom).
4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, warunki i sposoby użycia środków przymusu bezpośredniego przez żołnierzy Żandarmerii Wojskowej przy wykonywaniu zadań, o których mowa w art. 4 ust. 1. Rozporządzenie to ustali w szczególności postępowanie żołnierzy Żandarmerii Wojskowej związane z użyciem środków przymusu bezpośredniego oraz cel i sposób użycia poszczególnych środków, a także sposób dokumentowania użycia tych środków.

Art. 43.

1. Jeżeli środki przymusu bezpośredniego wymienione w art. 42 ust. 1, okazały się niewystarczające lub ich użycie ze względu na okoliczności zdarzenia nie jest możliwe, żołnierze Żandarmerii Wojskowej mają prawo użycia broni palnej:

- 1) w celu odparcia bezpośredniego zamachu na życie, zdrowie lub wolność żołnierza Żandarmerii Wojskowej lub innej osoby albo w celu przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu,
 - 2) przeciwko osobie, która nie zastosowała się do wezwania do natychmiastowego porzucenia broni, materiałów wybuchowych lub innego niebezpiecznego narzędzia, którego użycie może zagrozić życiu lub zdrowiu żołnierza Żandarmerii albo innej osoby,
 - 3) przeciwko osobie, która usiłuje bezprawnie przemocą odebrać broń palną żołnierzowi Żandarmerii Wojskowej albo innemu funkcjonariuszowi publicznemu uprawnionemu do posiadania broni palnej,
 - 4) w celu odparcia bezpośredniego gwałtownego i niebezpiecznego zamachu na obiekty i urządzenia wojskowe albo inne obiekty i urządzenia ważne dla bezpieczeństwa lub obronności państwa,
 - 5) w celu odparcia zamachu na mienie, stwarzającego jednocześnie bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia człowieka,
 - 6) w bezpośrednim pościgu za osobą, wobec której użycie broni palnej jest dopuszczalne w przypadkach określonych w pkt 1–3 lub 5 albo za osobą, wobec której istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia zamachu terrorystycznego, zabójstwa, umyślnego uszczerbku na zdrowiu, umyślnego spowodowania zdarzenia zagrażającego życiu lub zdrowiu wielu osób, pozbawienia człowieka wolności, zgwałcenia, wzięcia zakładnika, rozboju, kradzieży rozbójniczej albo wymuszenia rozbójniczego,
 - 7) w celu ujęcia osoby, o której mowa w pkt 6, jeżeli schroniła się ona w miejscu trudno dostępnym, a z okoliczności zdarzenia wynika, że może użyć broni palnej, materiałów wybuchowych lub innego niebezpiecznego narzędzia, którego użycie może zagrozić życiu lub zdrowiu człowieka,
- [8) w celu odparcia, bezpośredniego i gwałtownego zamachu na konwój ochraniający osoby, dokumenty zawierające wiadomości stanowiące tajemnicę państwową albo środki pieniężne lub inne przedmioty wartościowe,]*
- <8) w celu odparcia bezpośredniego i gwałtownego zamachu na konwój ochraniający osoby, materiały zawierające informacje niejawne albo środki pieniężne lub inne przedmioty wartościowe;>**
- 9) w celu ujęcia lub udaremnienia ucieczki osoby zatrzymanej, tymczasowo aresztowanej lub odbywającej karę pozbawienia wolności, jeżeli:
 - a) ucieczka osoby pozbawionej wolności stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego,
 - b) istnieje uzasadnione podejrzenie, że osoba pozbawiona wolności może użyć broni palnej, materiałów wybuchowych lub innego niebezpiecznego narzędzia,
 - c) pozbawienie wolności nastąpiło w związku z podejrzeniem lub stwierdzeniem popełnienia przestępstwa, o którym mowa w pkt 6.
 2. Żołnierz Żandarmerii Wojskowej, który podjął decyzję o użyciu broni palnej, powinien postępować ze szczególną rozwagą, traktując broń jako ostateczny środek działania.
 3. Użycie broni palnej powinno następować w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę osobie, przeciwko której ją użyto, i nie powinno zmierzać do pozbawienia jej życia, a także narażać na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia innej osoby.

Nowe brzmienie pkt 8 w ust. 1 w art. 43 wchodzi w życie z dn. 2.01.2011 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1228)

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, warunki i sposób postępowania przy użyciu broni palnej przez żołnierzy Żandarmerii Wojskowej przy wykonywaniu zadań, o których mowa w art. 4 ust. 1. Rozporządzenie to ustali w szczególności postępowanie żołnierzy Żandarmerii Wojskowej związane z użyciem broni palnej oraz sposób dokumentowania jej użycia.

Art. 44.

1. Na sposób zastosowania środków przymusu bezpośredniego i użycia broni palnej przez żołnierzy Żandarmerii Wojskowej osobie, wobec której zostały zastosowane te środki lub użyta ta broń, przysługuje zażalenie do prokuratora wojskowej prokuratury garnizonowej właściwej ze względu na miejsce zdarzenia w terminie 7 dni od dnia zdarzenia.
2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu karnym w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych dotyczące postępowania odwoławczego.

Rozdział 5

Wojskowe organy porządkowe

Art. 45.

1. Wojskowymi organami porządkowymi są:
 - 1) wchodzący w skład służby garnizonowej:
 - a) oficer inspekcyjny garnizonu i jego pomocnik,
 - b) komendant i profos wojskowego aresztu dyscyplinarnego oraz izby zatrzymań,
 - c) dowódca i żołnierze warty garnizonowej,
 - d) dowódca i żołnierze pododdziału alarmowego garnizonu,
 - e) dyżurny parku sprzętu technicznego.
 - 2) wchodzący w skład służby wewnętrznej jednostki wojskowej:
 - a) oficer dyżurny jednostki wojskowej i jego pomocnik,
 - b) komendant i profos izby zatrzymań jednostki wojskowej,
 - c) dowódca i żołnierze warty wewnętrznej jednostki wojskowej,
 - d) dowódca i żołnierze pododdziału alarmowego jednostki wojskowej.
2. Wojskowymi organami porządkowymi są również dowódcy i żołnierze patroli, konwojów i asyst wyznaczonych przez dowódców (komendantów) garnizonów lub dowódców jednostek wojskowych, a także dowódcy i żołnierze pododdziałów regulacji ruchu jednostek wojskowych.

Art. 46.

1. Zadaniem wojskowych organów porządkowych wchodzących w skład służby garnizonowej są:
 - 1) utrzymanie dyscypliny wojskowej,
 - 2) ochrona porządku publicznego,
 - 3) zapewnienie przestrzegania przepisów porządkowych obowiązujących w miejscach publicznych,
 - 4) ochrona i obrona obiektów wojskowych,

- 5) wykonywanie czynności przewidzianych dla wojskowych organów porządkowych w przepisach o postępowaniu karnym, karnym skarbowym, karnym wykonawczym i cywilnym oraz w przepisach o dyscyplinie wojskowej, a także o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
2. Wojskowe organy porządkowe wchodzące w skład służby garnizonowej wykonują zadania, o których mowa w ust. 1, w stosunku do osób określonych w art. 3 ust. 2 pkt 1 i 3–6.
3. Wojskowe organy porządkowe wchodzące w skład służby garnizonowej wykonują zadania, o których mowa w ust. 1, do czasu przybycia Żandarmerii Wojskowej lub innego właściwego organu również w stosunku do osób określonych w art. 3 ust. 2 pkt 7.
4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe czynności wojskowych organów porządkowych wchodzących w skład służby garnizonowej, w granicach zadań wymienionych w ust. 1.

Art. 47.

Wojskowe organy porządkowe wchodzące w skład służby garnizonowej wykonują zadania, o których mowa w art. 46 ust. 1, na terenie garnizonu, w którym jest wyznaczona ta służba, z wyjątkiem terenów jednostek wojskowych rozmieszczonych w tym garnizonie, w których jest wyznaczona służba wewnętrzna.

Art. 48.

1. Zadaniem wojskowych organów porządkowych wchodzących w skład służby wewnętrznej jednostki wojskowej są:
 - 1) utrzymanie porządku i dyscypliny wojskowej,
 - 2) zapewnienie przestrzegania wojskowych przepisów porządkowych,
 - 3) ochrona i obrona obiektów jednostki wojskowej,
 - 4) wykonywanie czynności przewidzianych dla wojskowych organów porządkowych w przepisach o postępowaniu karnym, karnym skarbowym, karnym wykonawczym i cywilnym oraz w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
2. Wojskowe organy porządkowe wchodzące w skład służby wewnętrznej jednostki wojskowej wykonują zadania, o których mowa w ust. 1, w stosunku do osób określonych w art. 3 ust. 2 pkt 1 i 3–6.
3. Wojskowe organy porządkowe wchodzące w skład służby wewnętrznej jednostki wojskowej wykonują zadania, o których mowa w ust. 1, do czasu przybycia Żandarmerii Wojskowej lub innego właściwego organu również w stosunku do osób określonych w art. 3 ust. 2 pkt 7.
4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe czynności wojskowych organów porządkowych wchodzących w skład służby wewnętrznej jednostki wojskowej, w granicach zadań wymienionych w ust. 1.

Art. 49.

Wojskowe organy porządkowe wchodzące w skład służby wewnętrznej jednostki wojskowej wykonują zadania, o których mowa w art. 48 ust. 1, na terenie jednostki wojskowej, w której jest wyznaczona ta służba.

Art. 50.

1. Skład warty garnizonowej i pododdziału alarmowego garnizonu oraz patrolu, konwoju i asysty służby garnizonowej, a także ich uzbrojenie i wyposażenie określa dowódca (komendant) garnizonu.
2. Skład warty wewnętrznej i pododdziału alarmowego jednostki wojskowej oraz patrolu, konwoju i asysty służby wewnętrznej jednostki wojskowej, a także ich uzbrojenie i wyposażenie określa dowódca jednostki wojskowej.

Art. 51.

1. Żołnierzom wojskowych organów porządkowych wchodzących w skład służby garnizonowej i służby wewnętrznej jednostki wojskowej w związku z wykonywaniem czynności służbowych przysługują uprawnienia określone w art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 6, 8, 10 i 11, a także prawo stosowania środków przymusu bezpośredniego w przypadkach i na zasadach określonych w art. 42 oraz używania broni palnej w przypadkach i na zasadach określonych w art. 43.
2. Do żołnierzy, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 23 i 41.
3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) warunki i sposoby użycia środków przymusu bezpośredniego,
 - 2) warunki i sposób postępowania przy użyciu broni palnej– przez żołnierzy wojskowych organów porządkowych przy wykonywaniu zadań, o których mowa w art. 46 ust. 1 i art. 48 ust. 1. Rozporządzenie to ustali w szczególności:
 - 1) postępowanie żołnierzy wojskowych organów porządkowych związane z użyciem środków przymusu bezpośredniego oraz cel i sposób użycia poszczególnych środków, a także sposób dokumentowania użycia tych środków,
 - 2) postępowanie żołnierzy wojskowych organów porządkowych związane z użyciem broni palnej oraz sposób dokumentowania jej użycia.

Art. 52.

1. Na sposób przeprowadzenia czynności, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1, 2 i 10, przez żołnierzy wojskowych organów porządkowych oraz na sposób zastosowania przez nich środków przymusu bezpośredniego i użycia broni palnej osobie, wobec której zostały wykonane te czynności, przysługuje zażalenie do prokuratora wojskowej prokuratury garnizonowej właściwej ze względu na miejsce dokonania czynności w terminie 7 dni od dnia jej dokonania.
2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu karnym w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych dotyczące postępowania odwoławczego.

Art. 53.

1. Zadania wojskowych organów porządkowych, o których mowa w art. 45 ust. 2, oraz osoby, wobec których wykonują one te zadania, określają odrębne przepisy.
2. Do żołnierzy wojskowych organów porządkowych, o których mowa w art. 45 ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 51.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 54.

Traci moc oznaczenie i tytuł rozdziału 6 oraz przepisy art. 33, 36–38 oraz 39 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 maja 1963 r. o dyscyplinie wojskowej oraz o odpowiedzialności żołnierzy za przewinienia dyscyplinarne i za naruszenie honoru i godności żołnierskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 5, poz. 17 oraz z 1997 r. Nr 117, poz. 753 i Nr 141, poz. 944 oraz z 2001 r. Nr 85, poz. 925).

Art. 55.

W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39 poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322 oraz z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635 i Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 163:

a) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§3. O przymusowe sprowadzenie żołnierza w czynnej służbie wojskowej sąd zwraca się do dowódcy jednostki wojskowej, w której pełni on służbę, lub do Żandarmerii Wojskowej, a o przymusowe sprowadzenie funkcjonariusza Policji, Biura Ochrony Rządu, Urzędu Ochrony Państwa lub Straży Granicznej – do jego przełożonego.”,

b) dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§4. O ukaranie żołnierza w czynnej służbie wojskowej sąd występuje do dowódcy jednostki wojskowej, w której pełni on służbę, a o ukaranie funkcjonariusza Policji, Biura Ochrony Rządu, Urzędu Ochrony Państwa lub Straży Granicznej – do jego przełożonego.”;

2) w art. 814 w § 4 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Przeszukania odzieży na żołnierzu w czynnej służbie wojskowej albo funkcjonariuszu Policji, Biura Ochrony Rządu, Urzędu Ochrony Państwa lub Straży Granicznej przeprowadza w obecności komornika odpowiednio żołnierz Żandarmerii Wojskowej lub wojskowego organu porządkowego albo osoba wyznaczona przez przełożonego funkcjonariusza.”;

3) w art. 1057 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. O wykonanie aresztu w stosunku do dłużnika będącego żołnierzem w czynnej służbie wojskowej albo funkcjonariuszem Policji, Biura Ochrony Rządu, Urzędu Ochrony Państwa lub Straży Granicznej sąd zwraca się do dowódcy jednostki wojskowej albo komendanta jednostki organizacyjnej Policji, Urzędu Ochrony Państwa lub Straży Granicznej, w której pełni on służbę, przesyłając w tym celu nakaz.”.

Art. 56.

W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 1991 r. Nr 36, poz. 161, z 1992 r. Nr 20, poz. 78, z 1993 r. Nr 28, poz. 127, z 1995 r. Nr 85, poz. 426, z 1996 r. Nr 43, poz. 189 i Nr 146, poz. 680, z 1997 r. Nr 137, poz. 926 i Nr 141, poz. 943 i 944, z 1998 r. Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 114, poz. 1193, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1315 oraz z 2001 r. Nr 76, poz. 809 i Nr 98, poz. 1068) wprowadza się następujące zmiany :

1) w art. 48 § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Przeszukania odzieży na żołnierzu w czynnej służbie wojskowej albo funkcjonariuszu Policji, Biura Ochrony Rządu, Urzędu Ochrony Państwa lub Straży Granicznej przeprowadza w obecności egzekutora odpowiednio żołnierz Żandarmerii Wojskowej lub wojskowego organu porządkowego albo osoba wyznaczona przez przełożonego funkcjonariusza.”;

2) w art. 153:

- a) w § 1 wyrazy „właściwy organ wojskowy lub” zastępuje się wyrazami „odpowiednio Żandarmerię Wojskową lub wojskowy organ porządkowy albo”,
- b) w § 2 wyrazy „właściwego organu wojskowego lub” zastępuje się wyrazami „Żandarmerii Wojskowej lub wojskowego organu porządkowego albo właściwego”;

3) po art. 153 dodaje się art. 153a w brzmieniu:

„Art. 153a. Jeżeli przepisy szczególne przewidują przymusowe doprowadzenie żołnierza w czynnej służbie wojskowej, doprowadzenia tego dokonuje Żandarmeria Wojskowa lub wojskowy organ porządkowy.”.

Art. 57.

W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 4, poz. 16, Nr 40, poz. 174 i Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 43, poz. 165, z 1996 r. Nr 7, poz. 44, Nr 10, poz. 56 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 6, poz. 31, Nr 28, poz. 153, Nr 80, poz. 495, Nr 88, poz. 554, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 146, poz. 961 i Nr 162, poz. 1114 i 1126, z 1999 r. Nr 50, poz. 500, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 109, poz. 1156 oraz z 2001 r. Nr 48, poz. 506, Nr 81, poz. 877, Nr 85, poz. 925, Nr 88, poz. 961, Nr 110, poz. 1189 i Nr 111, poz. 1194) wprowadza się następujące zmiany :

1) w art. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W skład Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej wchodzi również Wojskowe Służby Informacyjne i Żandarmeria Wojskowa jako ich wyodrębnione i wyspecjalizowane służby.”;

2) skreśla się art. 16.

Art. 58.

W ustawie z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. Nr 31, poz. 130, z 1998 r. Nr 162, poz. 1126 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 120, poz. 1268) w art. 12 w ust. 3 wyrazy „Wojskowe organy porządkowe mogą” zastępuje się wyrazami „Żandarmeria Wojskowa może”.

Art. 59.

W ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U Nr 35, poz. 230, z 1984 r. Nr 34, poz. 184, z 1987 r. Nr 33, poz. 180, z 1989 r. Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 73, poz. 431, z 1991 r. Nr 73, poz. 321 i Nr 94, poz. 419, z 1993 r. Nr 40, poz. 184, z 1996 r. Nr 127, poz. 593, z 1997 r. Nr 88, poz. 554, Nr 113, poz. 732 i Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 60, poz. 610) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 30 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu :
 - „2. Jeżeli zarządzenie przymusowego doprowadzenia dotyczy żołnierza, wykonuje je Żandarmeria Wojskowa lub wojskowy organ porządkowy.”;
- 2) w art. 32 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
 - „4. Jeżeli zarządzenie przymusowego doprowadzenia dotyczy żołnierza, wykonuje je Żandarmeria Wojskowa lub wojskowy organ porządkowy”.
- 3) w art. 33:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1. Policja, Żandarmeria Wojskowa i wojskowy organ porządkowy, wykonując zarządzenie przymusowego doprowadzenia osób, o których mowa w art. 30 oraz art. 32 ust. 3 i 4, ma prawo ich zatrzymania tylko w niezbędnych wypadkach i na czas konieczny do wykonania tego zarządzenia.”,
 - b) w ust. 2 wyrazy „w ust. 1” zastępuje się wyrazami „w art. 30 ust. 1 i art. 32 ust. 3”,
 - c) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
 - „3. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia, tryb doprowadzania osób, o których mowa w art. 30 ust. 2 i art. 32 ust. 4.”;
- 4) w art. 40 w ust. 4 wyrazy „właściwemu organowi wojskowemu” zastępuje się wyrazami „Żandarmerii Wojskowej lub wojskowemu organowi porządkowemu”.

Art. 60.

W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2000 r. Nr 101, poz. 1092 oraz z 2001 r. Nr 41, poz. 465, Nr 81, poz. 877, Nr 100, poz. 1084, Nr 106, poz. 1149 i Nr 110, poz. 1189) w art. 2 po wyrazie „żołnierzy” dodaje się wyrazy „Żandarmeria Wojskowa i”.

Art. 61.

W ustawie z dnia 14 grudnia 1995 r. o urzędzie Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 56, Nr 102, poz. 474, z 1997 r. Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 944 oraz z 1999 r. Nr 11, poz. 95) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 skreśla się pkt 19;
- 2) w art. 5 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu :
„1a) Żandarmeria Wojskowa.”.

Art. 62.

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. o Inspekcji Celnej (Dz. U. Nr 71, poz. 449, z 1998 r. Nr 137, poz. 886, z 1999 r. Nr 49, poz. 483, Nr 83, poz. 931 i Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 104, poz. 1103 oraz z 2001 r. Nr 81, poz. 877 i Nr 110, 1189) w art. 29 w ust. 7 po wyrazach „Policją i” dodaje się wyrazy „Żandarmerią Wojskową oraz”.

Art. 63.

W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602, Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 1086, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872, z 1999 r. Nr 106, poz. 1216, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 483 i Nr 53, poz. 649 oraz z 2001 r. Nr 27, poz. 298, Nr 106, poz. 1149, Nr 110, poz. 1189 i Nr 110, poz. 1194) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 6 w ust. 1 w pkt 2 po wyrazie „żołnierz” dodaje się wyrazy „Żandarmerii Wojskowej lub”;
- 2) w art. 129 w ust. 4 w zdaniu pierwszym po wyrazach „również do” i w zdaniu drugim po wyrazie „zakresie” dodaje się wyrazy „Żandarmerii Wojskowej i”.

Art. 64.

W ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr z 2001 r. Nr 120, poz. 1298) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 7 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) komendanta terenowej jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, w przypadku przeprowadzania imprez masowych na terenach będących w zarządzie jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej.”;
- 2) w art. 17:
 - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. W przypadku gdy działania podjęte w trybie określonym w ust. 1, przez służby porządkowe organizatora imprezy masowej są nieskuteczne, organizator imprezy lub kierownik do spraw bezpieczeństwa w imieniu organizatora imprezy występuje o pomoc do Policji, a jeżeli impreza masowa jest przeprowadzana na terenach będących w zarządzie jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej – do Żandarmerii Wojskowej, potwierdzając ten fakt pisemnym zgłoszeniem.”;
 - b) w ust. 3 po wyrazie „Policji” dodaje się wyrazy „albo Żandarmerii Wojskowej”;
- 3) w art. 19:

- a) w ust. 1 po wyrazie „Policja,” dodaje się wyrazy „Żandarmeria Wojskowa,”
- b) w ust. 3 po wyrazie „Policję,” dodaje się wyrazy „Żandarmerię Wojskową,”
- c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, Ministrem Obrony Narodowej i ministrem właściwym do spraw zdrowia oraz po zasięgnięciu opinii Prezesa Urzędu Kultury Fizycznej i Sportu, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ustalania szkód, o których mowa w ust. 3, oraz tryb wypłaty odszkodowań.”

Art. 65.

W ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. Nr 114, poz. 740, z 1999 r. Nr 11, poz. 95, z 2000 r. Nr 29, poz. 357 oraz z 2001 r. Nr 4, poz. 23 i Nr 27, poz. 298) w art. 44 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Kontrolę ochrony terenów, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne może przeprowadzać Żandarmeria Wojskowa.”

Art. 66.

W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 82, poz. 928, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 48, poz. 550, Nr 62, poz. 718, Nr 70, poz. 816, Nr 73, poz. 852, Nr 109, poz. 1158 i Nr 122, poz. 1314 i 1321 oraz z 2001 r. Nr 3, poz. 18, Nr 5, poz. 43 i 44, Nr 42, poz. 475, Nr 63, poz. 634, Nr 73, poz. 761, Nr 76, poz. 811, Nr 87, poz. 954, Nr 102, poz. 1116, Nr 113, poz. 1207 i Nr 115, poz. 1229) art. 76 otrzymuje brzmienie:

„Art. 76. Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Ministra Obrony Narodowej oraz Szefa Urzędu Ochrony Państwa, ustala, w drodze rozporządzenia, szczegółowy rozdział kompetencji między Policją, Urząd Ochrony Państwa, Biuro Ochrony Rządu, Państwową Straż Pożarną, Straż Graniczną i Obronę Cywilną Kraju oraz Żandarmerię Wojskową, wojskowe organy porządkowe i Wojskowe Służby Informacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej oraz zasady ich współdziałania.”

Art. 67.

W ustawie z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11, poz. 95, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 39, poz. 462 oraz z 2001 r. Nr 22, poz. 247, Nr 27, poz. 298, Nr 56, poz. 580 i Nr 110, poz. 1189) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 30 po wyrazie „Policja,” dodaje się wyrazy „Żandarmeria Wojskowa,”;
- 2) w art. 42 w ust. 3 w pkt 2 i w ust. 5 po wyrazach „Komendantowi Głównemu Policji,” dodaje się wyrazy „Komendantowi Głównemu Żandarmerii Wojskowej,”
- 3) w art. 48m:
 - a) w pkt 1 po wyrazie „Policji” dodaje się wyrazy „, Żandarmerii Wojskowej”

- b) w pkt 2 po wyrazie „Policji” dodaje się wyrazy „ , Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej”;
- 4) w załączniku nr 1 do ustawy w części II „Informacje niejawne oznaczone klauzulą <<tajne>> ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa oraz porządek publiczny” w pkt 28 i 29 po wyrazie „Policji,” dodaje się wyrazy „Żandarmerii Wojskowej,”.

Art. 68.

W ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953 i Nr 98, poz. 1071) w art. 43 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przepisy ustawy stosuje się do pracowników zatrudnionych w Komendzie Głównej Żandarmerii Wojskowej i innych jednostkach organizacyjnych Żandarmerii Wojskowej.”.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 69.

W sprawach uregulowanych niniejszą ustawą do czasu wydania przewidzianych w niej przepisów wykonawczych, nie dłużej jednak niż przez rok od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się odpowiednio dotychczas obowiązujące przepisy dotyczące wojskowych organów porządkowych, jeżeli nie są z nią sprzeczne.

Art. 70.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.